

Nederlanden.

TWEDE KAMER DER STATEN-GENERAAL.

Zitting van Maandag den 17 december.

De zitting van de tweede kamer der staten-generaal van heden is in tegenwoordigheid van Z. Exc. den minister van financien, van de heer *van der Grinten*, *Alphens* en de heer *van der Grinten*, rapporteerde de heer *Kniphorst* namens de commissie tot de petitien, op een verzoekschrift van landbouwers in de provincie Groningen, klagen behelzende over de kadastrale werkzaamheden. De kamer besloot het verzoekschrift en het rapport, ter inzage der leden, op het bureau te deponeren. Gelijk besluit is genomen op eene op gisteren ingekomen kopij van een verzoekschrift, door ingezetenen van Winsum, provincie Groningen, aan Z. M. gepresenteerd, houdende bezwaren over de kadastrale werkzaamheden.

Nog is gelezen eene missive van Z. Exc. de minister van buitenlandsche zaken, verzoekende gestagigd te worden, om in eene publieke zitting der kamer, uit naam van Z. M. eenige staatkundige mededeelingen te doen. De president zeide, dat die mededeelingen aangenaam zonden zijn en dat daartoe zijne Exc. op morgen ten 2 ure zal worden afgewacht.

De beraadslagingen over de grondbelasting werden geopend. De heer *van Swinderen* verklaarde zich tegen het ontwerp van wet. De heer *Frets* verzocht, uit naam der commissie tot de petitien, nog een rapport over de in deliberatie zijnde wet uit te brengen en las den inhoud van een verzoekschrift voor, door *H. D. Hoofst*, c. s., te Amsterdam, alle eigenaars van fabrieken en pakhuizen, bij de kamer ingediend, houdende bezwaren tegen het ontwerp van wet op de grondbelasting. De kamer besloot dit rapport en verzoekschrift mede op het bureau neder te leggen. De beraadslagingen over de grondbelasting werden voortgezet. De heeren *Sandberg*, *van der Gronden*, *Dyckmeester*, *Hinlopen*, *Kniphorst*, *van Asch van Wyk*, *Weerts*, *Corver-Hoofst*, *van Suchtelen*, *Sypkens* en *van Reenen* hebben tegen het ontwerp van wet gestemd en de heer *de Jonghe* zou nadere inlichtingen van Z. Exc. den minister afwachten.

Eene voorname bedanking, die tegen de wet gemaakt is, bestond daarin, dat de kadastrale uitkomsten niet anders dan gebrekkig bekend zijn, en dat men deze uitkomsten niet volledig kon achten alvorens, op de reclames zal zijn regt gedaan, waardoor men zich versetten moest tegen de kadastrale toepassing, immers voor de helft.

Zijne Exc. de minister van financien heeft de wet verdedigd en onder anderen gezegd, dat al de afdeelingen, zonder uitzondering, de meening geuit hebben, dat het kadastrer moest worden uitgebreid.

Onmiddellijk daarna zijn de beraadslagingen gesloten en is men ter stemming overgegaan en is het ontwerp verworpen geworden met 28 tegen 19 stemmen: zullende Z. M. eerbiedig verzocht worden, hetzelfde in nadere overweging te nemen.

Voor het ontwerp hebben gestemd de heeren *van Hemert*, *Cats*, *Foakema*, *de Jonge*, *van Foreest*, *Op den Hooff*, *van de Kustale*, *G. Clifford*, *van Sytsama*, *van Alphen*, *Beelaerts*, *Leizao*, *Warin*, *Dedel*, *Boeker*, *Hoynch van Papendrecht*, *G. G. Clifford*, en *d' Esbursj*.

Tegen het ontwerp stemden de heeren: *Hinlopen*, *van Nes*, *Quintus*, *Sandberg*, *Gookinga*, *Donker-Cyrtius*, *van Meeuwen*, *de Bordes*, *van der Gronden*, *de la Court*, *van Nagell*, *de Kieboort-Crommelin*, *van Tuyl van Coelhorst*, *van Swinderen*, *Lemker*, *Kniphorst*, *van Randwyck*, *Frets*, *Boddaert*, *Weerts*, *Corver-Hoofst*, *van Asch van Wyk*, *van Reenen*, *van Suchtelen*, *Sypkens*, *Dyckmeester*, *Byleveld* en *Verheyen*.

Afwegig waren de heeren *Luyben*, *Ingenhousz*, *van Tuyl van Heeze*, *Cuypers*, *van Boelens*, *Repelaer*, *Schimmelpenninck* en *van Dam van Isselt*.

De kamer is daar na gescheiden en de eerstvolgende zitting op morgen ten half 2 ure.

'S HERTOGENBOSCH, 19 December.

Het eerste in de voorlaatste zitting aangeboden ontwerp van wet strekt tot aanvulling van de wet van 11 april 1827, en bevat voorschriften ten aanzien van diegenen, welke zich aan hunne verplichting tot de dienst bij de mobiele schutterij onttrekken. Zij welke in het vervolg voor de mobiele schutterij bestemd

zijn, ten dage waar een zij door het bestuur hunner gemeenten tot den werkelijken dienst bij dezelve zullen zijn opgeroepen en aan niet voldoen, zullen aangehouden en gebragt worden tot de gedeputeerde staten hunner provincien, die de redenen hunner halatigheid zullen onderzoeken. Deze redenen door de gedeputeerde staten voldoende bevonden wordende, zullen de personen, die aldus geacht zijnde alsnog dadelijk te persoon, of dea verkiezenes, bij plaatsvervulling, bij de mobiele schutterij worden ingelijfd, en gehouden zijn daar bij te blijven dienen, niet alleen al den tijd dat de schutterij mobiel zijn, maar bovendien na het ophouden der mobilisatie, een tijdvak, gelijk staande aan dat, gedurende hetwelk zij te voren den dienst bij de mobiele schutterij versuimd hebben, zullende zij, die alzoo bij de nationale militie worden ingelijfd, geacht wordende deel te blijven maken van de schutterij hunner gemeenten, doch in mindering strekken van het contingent aan dezelve voor de nationale militie opgelegd, hetzij van het loopende jaar, indien hetzelfde nog niet is afgeleverd, hetzij van het volgende, indien deze aflevering reeds heeft plaats gehad.

Bij het andere ontwerp, betreffende de ligting der nationale militie voor 1833, wordt vastgesteld, dat de ligting der nationale militie over het jaar 1833 bepaald wordt op één man van de driehonderd zielen, gerekend op de bevolking zoo als die is vastgesteld op den 1 januarij 1832. Het aan iedere gemeente op te leggen contingent zal niet kunnen worden vermeerderd dan voor zoo veel betreft de manschappen van vroegere ligtingen, die volgens art. 21 der wet van 8 januarij 1817 (*Staatsblad* n°. 1), moeten worden ontslagen. Indien in eenige gemeente de klasse van 1833 geen genoegzaam getal personen oplevert, om het contingent te vinden, en dus tot de vroegere klassen moet worden teruggegaan, zal het getal der op die klassen te vinden manschappen zich niet verder nitstrekken, dan tot één man van de driehonderd zielen der bevolking, op welke de verdeling van het contingent voor iedere klasse gegrond is geweest; zullende echter de gebroken getallen van 100 en daarboven, voor een geheel worden genomen. Hetgeen dan nog aan het contingent der gemeente mogt blijven ontbreken, zal niet worden aangevuld.

Zijne Majesteit heeft bepaald, ten einde de dienstneming bij de marine zoo veel mogelijk te bevorderen en aan te moedigen, dat zoodanige personen, die genegen mogten zijn om zich, voor den oorlogstijd of zoo lang de tegenwoordige omstandigheden duren, in hoogstdezelfs zeedienst te verbinden, en daartoe geschikt zullen worden bevonden, zullen genieten de volgende premien, als: de onder-officieren en matrozen der eerste klasse 30 gulden, de matrozen der tweede klasse 25 gulden en die der derde klasse 12 gulden 50 cents; wordende daarboven voor aanbrengheld toegekend, voor eenen onderofficier 6 gulden en voor eenen matroos 3 gulden.

De drie zonen van Z. K. H. den prins veldmaarschalk zijn; na het fort Bath bezocht en, door den kapitein ter zee *Lucas* vergezeld, eenige schepen van Zijner Majesteits vloot in oogenschouw te hebben genomen, te Bergen op Zoom teruggekeerd.

Uit Breskens heeft men berigt, dat den 12 dezer drie officieren aan welke men niet onderscheiden kon of het Franschen dan Belgen waren, door twee soldaten vergezeld, Philippine tot op 150 passen genaderd zijn. De onzen dit bespeurende, hebben op deze krügslieden uit een tweeponder eene blikken doos afgeschoten, waarep zij zich dadelijk achter den dijk verscholen hebben; en zoo het schijnt zonder letsel den belgischen wachtpost aan den Posthoorn hebben bereikt.

Van de nederlandsche voorposten nabij Bergen op Zoom wordt gemeld, dat men tot in den avond van den 15 dezer sterk kanonvuur in de rigting van Antwerpen heeft gehoord, en dat het 's nachts stiller is geweest. Men meende echter toen in de rigting van het kasteel vuurpilen te hebben zien opgaan.

Een bijzonder berigt van de Schelde houdt in, dat Z. M. fregat *Euridice* den 15 tusschen Lillo en Liefkenshoek lag. Den nacht te voren hadden de Franschen van den Doel een sterk geweertuur tegen eene onzer kanonneerbooten gericht, doch zonder daaraan eenig nadeel te hebben kunnen toebrachten.

Uit Breda wordt van den 18 dezer gemeld: Het geschut is eergisteren en gisteren wederom voorgegaan is onze omstreken in de rigting van Antwerpen gehoord te worden.

den. In den namiddag van gisteren, tusschen drie en vier uren ongeveer, wil men ook eenen dreun of schok hebben bespeurd, welke men meende, dat door de eene of andere ontbarsting zou kunnen veroorzaakt zijn.

Engeland.

LONDEN, 15 December.

Gisteren was ter beurs een gerucht in omloop, dat er nieuwe onderhandelingen geopend waren tusschen Holland en de vijf Mogendheden, en dat de citadel van Antwerpen den 18 aan de Franschen zou overgegeven worden. Dit gerucht en ook een aanzienlijke koop van geconsolideerden had eene aanmerkelijke stijging in den prijs van dat effect veroorzaakt.

— Het ministerieel avondblad bevat wederom eenige redeneringen over het beleg der citadel van Antwerpen en herhaalt, dat men tot op het laatste oogenblik niet vermoed heeft, dat de Hollanders het Kasteel ernstig tegen den aanval der Franschen zouden verdedigd hebben. Daar het echter nu gebleken is, dat de generaal Chassé maatregelen genomen en besloten heeft om tot het niterste vol te houden, verklaart dit blad niet te begripen, hoe eene dus gerekte verdediging van nut aan Holland zijn kan.

— De *Morning Chronicle* zegt, dat een onzer grootste kapitalisten van wege den eersten minister van Oostenrijk de verzekering heeft ontvangen, dat het weener kabinet met de vrede-lievendste gezindheid is beziel. Ook Pruisen wordt gezegd in eene dergelijke stemming te verkeeren, doch met Rusland schijnt het anders te zijn gelegen. Het vraagt 4 millioen sterling om dezelfs legers te velde te brengen, maar de engelsche kapitalisten zijn niet geneigd om tot zulk een oogmerk geld voor te schieten.

— De turksche gezant, had gisteren eene lange bijeenkomst met lord Palmerston.

— Een der schepen is van Duins afgezeild om voor Texel te gaan kruisen.

— De verkiezingen hebben bijna overal met eene huiltengemeene orde en regelmatigheid plaats. De kandidaten, die tot de gematigde partij behooren, hebben de meeste stemmen, terwijl het den overdrevenen torijs even als de bekende radicalen niet gelukt gekozen is te worden.

De voor Londen gekozene leden zijn min of meer allen liberalen. Die voor andere groote steden zijn, over het geheel, van dezelfde tint. Kleine steden hebben veelal tories gekozen, en sommige graafschappen zijn dat voorbeeld gevolgd. In plaatsen, waar torij-kandidaten van grooten invloed en populariteit zich vertoonden worden dezelve, zonder hunne denkwijzen in aanmerking te nemen, ingekozen. In Ierland schijnt de afschaffing der tienden de loetssteen te wezen, waaraan het volk de kandidaten onderzoekt; en de kwestie der afschaffing wordt getoetst door het opperen van de intrekking der unie, en hij, die niet voor de intrekking der unie gezind is, wordt niet aangenomen. Het schijnt, dat deze verkiezingen sterk bij onze ministers gewerkt hebben om de blokkeringsvloot terug te onthieden, daar het uitzenden derzelve eene inpopulaire daad was: dienvolgens is ook het fransche eskader teruggekeerd, welligt uit bedenking van ontoereikendheid, of ten gevolge van den wensch om de ware beweegredenen des Engelschen gouvernements te bedekken. De gecombineerde vloeten liggen alsnog in Duins, en men gelooft niet, dat zij gedurende het tegenwoordige seizoen weder naar de kust van Holland zullen uitzeeën.

Frankrijk.

PARIS, 15 December.

De kamer der pairs heeft heden nagenoeg zonder discussien en met bijna algemeene stemmen de provisionele krediet-wet voor de drie eerste maanden van het volgend jaar aangenomen.

— In de zitting der afgevaardigden van den 8 dezer, heeft men op de tribune twee Oosterlingen van aanzien, vergezeld van eenen tolk, opgemerkt; het waren de zoon en de kleinzoon van *Mustapha Pacha*, gewezen Deij van Algiers, die dit land in 1805 regeerde en in eenen opstand der militie gedood werd. Men zegt dat zij eigendommen komen terug vorderen, waarvan men hen te Algiers het bezit heeft ontnomen.

— De hertog van Dalberg, pair van Frankrijk en eertijds lid van den behoedenden senaat, is op zijne landgoederen aan den Rijn overleden.

— Op onderscheidene plaatsen heeft men voor de hertogin van Berry gebeden gedaan; de geloovigen verasmenigen zich op zekere uren; te Marseille heeft een negendaags gebed plaats gehad.

— België levert thans eene veldzaamheid op, die waarschijnlijk in Frankrijk nooit gezien zal worden. Koning *Leopold* kan niemant vinden, die minister wil zijn. Wat gebrek aan ministers? Waarom verzoekt hij zich niet bij ons? De hemel weet hoeveel zijn schoonvader in staat is er hem te bezorgen, want hij is het voorzeker niet, die ooit eenige verlegenheid van dien aard zal ondervinden; hij heeft ministeriele stof genoeg en zelfs

zoude men hem zeer verplichten, met hem eenige middelen aan de hand te geven, om er zich van te kunnen ontdoen. Wat er ook van zij, de moeilijkheden, die de Koning der Belgen thans ontmoet om zijn ministerie op nieuw samen te stellen, spruiten naar alle waarschijnlijkheid voort uit een gevoel van kieschheid, die niet dan tot eer aan de staatsmannen van het land kan verstreken; het staat hem waarschijnlijk tegen, een gezag aan te nemen, waarmede zij siechts voor den vorm zouden belast zijn, hoezeer een naburig gouvernement hetzelfde daadwerkelijk bij hun zou laten uitoefenen en het schijnt natuurlijk genoeg, dat zij zoeken dit soort van van tusschen regering te laten voorbijgaan zonder er zich mede te bemoeijen; wanneer dit hunne reden is, dan valt er niets te zeggen, zoo niet dat in Frankrijk de liefhebbers veel moeite hebben om de staatkundige zeden van een land te begripen, waar men niet minder gemakkelijk onder de verzoeking van minister te zijn, bezwijke. (Ami.)

Gedurende dat de *cholera morbus* in deze stad geheerscht heeft hebben de burgerlijke administratiën met de geestelijke autoriteit gewedijverd, om het lot der ongelukkigen te verzachten, en in aller nood te voorzien; de meeste roomsch-katholieke geestelijken met den aartsbisschop aan hun hoofd, hebben personele diensten bewezen en de zieken gaan verzorgen, troosten en bijstaan; vele geestelijke gestichten zijn geopend geweest tot opneming en verpleging der zieken, en door de bezorgdheid van den aartsbisschop, worden meer dan driehonderd weesen, wiens ouders aan de ziekte overleden zijn, in daartoe bestemde huizen en buiten bezwaar der burgerlijke administratie opgevoed, en tot nuttige leden der maatschappij opgeleid; de kosten daartoe benoodigd worden uit liefde-gaven gevonden.

De berigten die door en van wegens de commissien zijn bekend gemaakt, die ter gelegenheid van de *cholera morbus* zijn benoemd, hebben hoog opgeheven van al de maatregelen die door de burgerlijke autoriteiten zijn aangewend geworden; de diensten door de geestelijken bewezen, zijn nauwelijks aangevoerd, maar nu de ziekte heeft opgehouden, begint men eerst te ondervinden wat de gevolgen van maatregelen zijn, die in dergelijke gevallen dikwerf bij overhaasting en buiten den godsdienst worden aangewend.

De kosten, die ten dezen gemaakt zijn en moeten vereffend, en betaald worden, zijn groot, dezelve bedragen ongeveer twee millioen franken; en zulks behalve de vrijwillige giften die door weldenkenden zijn bijgedragen. Het gouvernement wil zich met de betaling daarvan niet belasten, en de kas der stad Parijs is daartoe onvermogend; er is dus niets anders overgebleven dan dezelve ten lasten der administratie van de hospices te brengen, ofschoon dezelve ook geene middelen bezitten om die huiltengewone uitgaven te dekken. Men heeft dus op middelen van bezuiniging moeten bedacht worden, doch de moeilijkheid bestond, waarmede te beginnen; met de groote traktementen der hooge ambtenaren en geëmplojeerden, dit kon niet, die jaarwedden zijn heilig, en dus bleef er niets anders over dan het getal en de daggelden der andere geëmplojeerden te verminderen en uitsparingen op derzelve onderhoud en op dat der zieken te doen. De traktementen der zieken oppassers zijn dan ook van 10 op 8 franken in de maand verminderd, en hun brood van anderhalf, op een pond daags; de dagwerkers zullen ook geen vleesch meer ontvangen, en in tegenstelling dat men eerst vrijdag en zaterdag moest vleesch eten, zullen de religieusen en de zieken oppassers in het vervolg drie vastendagen hebben; de som die jaarlijks voor de tisane, suiker, syroop enz. voor de zieken wordt toegestaan, is op drie vijfde verminderd, bevorens had men reeds de tractementen van de aalmoezeniers en de kosten voor de kerkdiensten gedeeltelijk afgeschafte, en alzoo zal men trachten in ten koste van de zieken en der ziekenverzorgers de huiltengewone gemaakte kosten te vinden, terwijl daarentegen de aartsbisschop, alleen door brave christenen ondersteund, zich met de verzorging van ruim drie honderd weeskinderen heeft belast.

Belgie.

BRUSSEL, 16 December.

In de zitting der kamer van den 15, waarin men over de begrooting handelde, is een voorstel van den heer *Verschuven* doorgestaan, strekkende om de 40 nieuwe opcenten, die in Belgie thans op de grondbelasting gelegd worden, alleen in de provincie Antwerpen niet te heffen. Dit voorstel is gegrond geweest op den treurigen toestand, waarin de bewoners dier provincie zich door de inkwartiering van zulk een krijgsmagt en door de gedwongene leveringen, waartoe zij verplicht worden, gebracht zijn.

— De *Moniteur* behelst thans, dat de Koning na eene laatste en vruchteloze poging tot het samenstellen eener nieuwe administratie, een eind willende stellen aan eenen staat van zaken, die zonder de noodlottigste gevolgen voor het land niet kon voortduren, de ministers van justitie, binnen en buitenlandsche zaken in hunne betrekking als zodanig behouden lijd.

— Zondag de geboortedag van den Koning der belgen, is er een *Te Deum* in de Gudsle-kerk te Brussel gezongen; overigens

hebben er weinig feestvieringen plaats gehad. Te dezer gelegenheid heeft de Koning eene tweede uitreiking van de decoratie zijner order aan den burgemeester der stad Brussel den heer Rouppe gedaan.

Volgens het berigt van eenen vloot, gisteren van de reede van Vlissingen tegenover Doel, aangekomen, zouden de gezagvoerders eene engelsche galjoet en een hanoversch kofschip, beide naar Antwerpen bestemd, hebben doen terug keeren, alzo er bevelen waren om geen schip, hoegenaamd, onder welke vlag ook, in of uit de Schelde te laten.

De Antwerpsche Phare geeft den volgenden staat van de fransche batterijen aan de Schelde opgericht: te Calloo, 8 stukken geschut en 4 mortieren; aan het fort de Parel, 8 stukken geschut en 4 mortieren; aan de Kruysschans, 2 batterijen, waarvan een van 8 stukken, voorts 4 mortieren; aan het fort Frederik 2 batterijen; aan den den Doel 2 batterijen.

Van de fransche zijde is thans weder eene opgave bekend gemaakt, volgens welke de belegerders van den 8 op den 9 707 vierentwintigponders, 843 zestienponders, 774 hauwitsergrenaten en 664 bommen hebben afgeschoten; van den 9 tot den 10den 538 vierentwintigponders, 756 zestienponders, 1023 hauwitsergrenaten en 985 bommen; van den 10 tot den 11 367 vierentwintigponders, 612 zestienponders, 1001 hauwitsergrenaten en 833 bommen; en van den 11 tot den 12den 789 vierentwintigponders, 465 zestienponders, 826 hauwitsergrenaten en 1278 bommen. Indien deze opgave juist is, dan zijn in de eerste dagen na het openen van het vuur der Franschen, niet minder dan 26,500 projecties naar het kasteel van Antwerpen geworpen.

Volgens de bijzondere correspondentie van den *Indépendant*, zouden de Franschen in veertien dagen tijds 4000 vademen loopgraaf hebben gemaakt. In hetzelfde blad vindt men van eenen anderen correspondent vermeld, dat de Franschen mijn-werken aan de zijde van het Melkhuis en het fort Kiel begonnen aan te leggen, waaruit men wilde opmaken, dat zij tegen gemelde lunet iets in den zin hadden, hetgeen hun echter bezwaarlijk zal vallen, uit hoofde van den moerasigen omtrek aldaar.

De onderscheidene bataljons, die de door den generaal *Sebastiani* aangevoerde reserve divisie der fransche armée uitmaken, hebben gevraagd om tot de belegerings-werken te mogen mede-arbeiden. Twee der bataljons dier reserve hebben den 10den reeds werkelijk gisteren aan de loopgraven, te zamen met 2 bataljons der berennings-troepen, den dienst gehad.

Sedert de inneming van het fort St. Laurent tot zaterdag in den avond is er niets merkwaardigs bij het beleg der citadel voorgevallen; de Franschen waren voortgegaan hunne werken van aanval voort te zetten; zij hadden de bekrooning van den bedekten weg op de linkerzijde van het bastion no. 2 voltooid en wilden achter de lunette eene batterij oprigten om zijdelings den bedekten weg, die tusschen de bastions 2 en 3 is gelegen, te kunnen bestrijken; men arbeide aan de bres-batterijen, doch de werken werden door het vochtige weder en de verdediging der citadel niet weinig bemoeijelijkt.

In het berigt uit het fransch hoofdkwartier, van den 15 des avonds, in *l'Emancipation* geplaatst, wordt onder anderen gezegd, dat de fransche genie, xóór dat nog de lunette St. Laurent genomen was, eenen weg geopend had, tusschen den gelijkloopenden weg op de linkerzijde van gezegde lunet en de werken aan de contregarde, vooruit het fort Montebello. Een weinig achter deze lijn, die men als de derde parallel wil beschouwd hebben, zou men thans drie batterijen oprigten, bestemd om op te schieten op het bastion Toledo; tegen dit bastion wilde men nu bij uitsluiting den hoofd-aanval rigten, die eerst ook het bastion n°. 2, of dat van Pasisto scheen te moeten omvatten. De moeijeligheden, die men echter bij den aanval op dit sterke punt nog zou ondervinden, waren thans zoo groot bevonden, dat men niet onduidelijk te kennen geeft, dat wanneer de maarschalk *Gerard* meester van het plan van aanval ware geweest, hij niet van die zijde, maar wel van de zijde der stad zoude aangevallen en daarmede deze laatste opgeofferd hebben.

Het vuur had den geheelen dag van vrijdag tot zaterdag middag van wederzijden vrij levendig voortgeduurd; daar de belegerden zich thans echter op weinigen afstand, — op minder dan honderd ellen wordt gezegd, — van elkander bevonden, en de belegerden, hunne krachten tot het aangevallen punt bepallende, alleen van Coehoorn mortieren en haaks geweren gebruik maakten, zoo werd het gebulder van het geschut minder hevig dan de vorige dagen gehoord.

Het weder is zoo ongunstig, dat de artillerie veel moeijeligheden te wachten heeft, te meer daar haar werk bijna ongedekt en op eenen kleinen afstand van de citadel verrigt moet worden.

Bij voortdoring vallen er nu en dan nog kogels en zelfs bommen in Antwerpen; een dezer laatste is II. zaterdag niet verre van de militaire gevangenis gebarsten. Vele kogels en bommen vallen in de nabijheid van de Mechelsche poort; het gemeene volk heuft zich in den omtrek, om de kogels en stuk-

ken bommen op te zoeken en die aan de oud-ijzerkoopers te verkopen.

— Luidens een rapport van den kommandant van den wachtpostaan het afgebränd arsenaal, zouden op de citadel de stukken, die voor een gedeelte van de stads-zijde weggenomen waren, op nieuw in batterij zijn gebragt.

— In het fransch hoofdkwartier zijn aangekomen, met welk doel wordt niet gemeld, de graaf *Gourgand*, generaal der artillerie, en de kolonel der genie *Berthois*.

(Uittreksel uit den *Emancipation*.)

Antwerpen, den 14 december

Vier ure namiddag. — Men beklagt zich over eenige veronachtzaming in het verschaffen van het noodige voor de verwarming; deze veronachtzaming is veroorzaakt door de verwoestingen, op de naburige eigendommen van het kamp gepleegd.

Vyf ure. — Men spreekt van eene mortierbatterij op te rigten op de contregarde van het bastion der Beguinen, om den dam der citadel te bestrijken.

Zes uren. — De burgers brengen de geblesseerden naar Antwerpen. De belgische en fransche trein blijven nog voortgaan met naar de onderscheidene depots van loopgraven, de projecties en de munition over te brengen.

Acht ure. — Een goed volgehouden geweervuur wordt gehoord; men bemerkt eene woning in den brand op den ouden straatweg.

Het vuur houdt op, slechts het geweervuur gaat voort op de linie der werklieden.

Tien ure. — Men werkt steeds aan de lunette St. Laurent.

Zeven uren des morgens. — De nacht is niet zonder veel geraas van weerskanten doorgebragt. Men zegt intusschen dat er velen gekwetst zijn.

Het opperhoofd van den post van het arsenaal berigt, dat de vijand stukken op het front der stad heeft terug gebragt, welke hij een weinig had gedemonteerd. Er is niets nieuws op de Schelde.

Acht ure. — De arbeiders begeven zich naar de werken omtrent de krooning van den bedekten weg van het bastion Toledo.

Negen ure. — Men is geheel en al in de lunette gelogeed; de doorgang is in order gebragt, borstweringen zijn er gesteld en het voornaamste werk is volbragt. De generaal *Chasse* heeft zijne groote vlag op.

Elf uren. — Men schiet sterk uit de vesting in de richting van den straatweg; onderscheidene kogels vliegen over denzelfden en treffen een huis op de rechterzijde.

Men kondigt de aankomst aan van het vierde regiment der divisie *Sohramm*, het 52 regiment had reeds kantonnementen achterwaards genomen. Op de derde parallel is eene nieuwe batterij, 25 schreden vooruit de lunet St. Laurent en op de rechter zijde genomen; zij zal ongetwijfeld in den loop van den dag voltooid worden.

Twaalf uren. — Het 58 regiment gaat het 25 van de gracht bij de loopgraven aflossen en de generaal *Ruvellere* gaat aldaar den generaal *Rumigny* vervangen.

Twee ure. — Men meldt dat de werken der genie op het front van aanval geëindigd zijn, en dat de artillerie de bresen zal ondernemen voor de samenstelling der bres- en contre-batterijen. Men bragt reeds de noodige fascines en piquets naar de bevestiging.

Drie ure. — De hollandsche krijgsgevangenen verlaten Berchem, onder het geleide van eenen kwartiermeester der gendarmerie en een escorte infanterie; zij trekken op Valenciennes aan.

Vier ure. — De generaal *Desprez*, die met den maarschalk *Gerard* een gesprek gehouden heeft, keert naar Antwerpen terug.

Half vyf ure. — Het vuur is heden veel minder dan gisteren.

(Uittreksel uit het *Journal d'Anvers* van den 16.)

Sedert dezen morgen is het vuur verschrikkelijk geweest, en houdt niet op. De Hollanders bedienen zich met goed gevolg van hunne vesting-geweren en schijnen al hunne kracht in te spannen. Van beide kanten schijnt de strijd bloedig te zijn.

Van den 13 op den 14 is in de ambulance van Berchem een vijftigtal fransche geblesseerden aangekomen. Sedert gisteren avond hebben wij er geene meer naar het stads-hospitaal zien overbrengen.

De dag van den 14 heeft, na de inneming der lunette St. Laurent, geen merkwaardig voorval opgeleverd; de werken van vergravingen zijn voortgegaan op de gewone wijze, en de batterijen hebben insgelijks hun vuur op de citadel vervolgd.

De vijand heeft met mobiele veldstukken, welke hij schtereenvolgende op verschillende punten van het aangevallen front geplaatst heeft, geantwoord.

In weerwil van hun vuur heeft men de krooning van den bedekten weg der linker face van het bastion n°. 2 tot stand gebragt.

De goede uitslag van den 11. nacht heeft nog den 12. der fransche troepen vermeerderd, en doet de verdedigers van het slechte weder trotseren.

Men maakt eene nieuwe batterij om den bedekten weg der halve maan, gelegen tusschen de bastions n°. 2 en 3, en die, welke zich bevindt achter de lunette St. Laurent, waar men volkomen gevestigd is, bres te schieten.

Eene doorgraving, bij wijze van zig-zag, is begonnen van de keel der lunette, gerigt op het uitstekende punt der halve maan.

De bres-batterij zal dezen nacht zeer vooruit gaan en in staat zijn om hare wapening te ontvangen, indien het slechts weder daaraan geene hinderpalen toebrengt.

(Uittreksel uit de Phare van den 16.)

Het vuur der belegeraars is dezen nacht zeer levendig geweest. Op den dag is het met denzelfden ijver voortgegaan.

De belegeraars hebben in de lunette St. Laurent een genoegzaam materieel gevonden. Dit materieel bestaat in verscheidene kleine mortieren, houwitser, schietgaten, enz.

Detachementen van het 25ste regiment en van het 5de, zijn den geheelen nacht bezig geweest aan de werkzaamheden der lunette, in weerwil van de bommen, welke van de citadel geworpen werden, er zijn slechts eenige geblesseerd.

Dezen morgen heeft er eene hevige uitbarsting van bommen op eene plaats, niet ver van de militaire gevangenis, plaats gehad.

Op den middag maakte het fort Montebello en twee fransche batterijen, welke daarvan niet ver verwijderd zijn, een aanhoudend vuur op de citadel.

Ten half een ure is er eene hollandsche bom gevallen op het holwerk, voor de Mechelsche poort opgeworpen. Twee belgische kanonniers zijn dezelve gaan opzoeken, ongetwijfeld met het oogmerk om ze bij de eerste gelegenheid naar de Hollanders terug te zenden.

Het bombardement houdt, sedert dezen morgen, hevig aan. Het weder wordt regenachtig en is van windvlagen vergezeld, het is minder gunstig voor de belegeraars.

Men beweert dat Chassé zijn voordeel zal doen met eenen hoogen vloed om de werken te inunderen, maar men is op zijne hoede.

Er zijn eenige geblesseerden naar de stad gebracht.

Dezen nacht is eene bom in de stad gevallen, en wel op de plaats de la Monnaie; hij is gesprongen midden in de schanckorven, welke op die plaats gesteld zijn, zonder het minste kwaad te veroorzaken.

LETTERKUNDIGE AANKONDIGINGEN.

44. * * Bij C. VAN GEMERT en Zonen, Boek-drukkers te 's Bosch, is van de Pers gekomen en zal op het laatst dezer week verkrijgbaar zijn:

CARTEBELLE of DIRECTORIAM DIVINI OFFICII, voor 1833; als ook de Naamlijst der R. K. Geestelijken van het Bisdum van 's Hertogenbosch en omliggende Plaatsen (zeer geschikt ter aanvulling van het Katholijk Meijereisch Memorieboek). Prijs 10 cents.

Alsmede kan men bij Dezelve op het volgende belangrijk Werk inschrijven, en waarvan de Prospectus gratis te bekomen is:

INSTITUTIONES THEOLOGICAS

auctore F. R. LEOPOLD, B. R. LIBERMAN, Condition de la Souscription.

L'ouvrage sera composé de cinq vol. in 8°. imprimé en beaux caractères, conformes au Prospectus, et sur Papier satiné, le prix est f 1-75 par volum.

Bij Dezelve zijn ook nog eenige Exempl. verkrijgbaar. Somme VOLSTANDIGE CATECHISMUS 5 deelen. f 4-00.

45. * * Bij de gebr. LANGENHUYSEN te 's Bosch, zijn de volgende nieuw uitgegevene KAARTEN te bekomen:

1. De SCHELD tot in Zee en Zeezwech-Vlaanderen, met eene Schaal van 3 uren gaans; velijn papier en fraai gekleurd, à 40 Cents.

2. Geschiedkundige Kaart der Nederlanden, à f 1-25

3. Opstands-Kaart van België en de Grenzen; fraai gekleurd, à f 1-50

4. E. H. R. O. P. A. naar de jongste verdeling en met aanwijzing der dist. roetes van alle Staten en Landen van dit Werelddeel, à 60 Cents.

Verder is by bovengemelde nog te bekomen:

1. E. A. N. T. O. O. R. A. L. M. A. N. A. K., fraai gelitografeerd; opgeplakt à 50 Cents.

2. A. L. M. A. N. A. K. voor 1833, op swaar velijn papier,

gelitografeert, kl. formaat om in zakboekjes bij zich te dragen, à 10 Cents.

6. W. E. T. O. P. D. E. S. C. H. U. T. T. E. R. I. J. E. N., met bijvoeging der Voornaamste Motieven waarop dezelve is daargesteld. Dit echte bronzen verzameld. Gevolgd van een Alphabeisch Register, à 70 Cents.

Ook kan men op de volgende Werken nog inteekeken:

1. D. E. Z. E. G. E. P. R. A. S. A. L. van den H. S. T. O. E. L. en der K. E. R. K., door Pater MAURO CAPPELLANI (tegenwoordig regerend Pater GREGORIUS XVI). Een Werk zeer belangrijk in deze dagen. Buiten Inteekening zullen geen Exemplaren te bekomen zijn, daar er geen meer gedrukt worden dan het getal Inteekenaars bedragen zal. De Inteekening zal gedurende dit Jaar nog open blijven.

2. H. A. N. D. B. O. E. K. der bijzondere Pathologie en Therapie van Dr. J. W. H. CONRAD; naar het Hoogduitsch door J. B. STOKVIS jr., Medic. Doctor; in 2 deelen, welke stukgewijs zullen worden uitgegeven tegen 15 Cent het vel van 16 bladz. in gr. 8°. (Het 1ste stuk is reeds ter visie bij bovengemelde te bekomen).

3. A. L. G. E. M. E. E. N. E. A. A. R. D. R. I. J. K. S. K. U. N. D. E. of Beschrijving der Vijf Werelddeelen, door C. H. GEMMENS; 4 deelen met pl. De uitgave geschied in afleveringen, elk van 96 bladz. à 90 Cents. Elk deel zal niet meer dan 5 afleveringen bevatten; elke plaat zal op 15 cents berekend worden. De Inteekening is open tot den 1 Maart 1833.

4. F. M. A. R. S. H. A. L. L., Nederd. Engelsch en Engelsch-Nederd. H. A. N. D. W. O. O. R. D. E. N. B. O. E. K. in 2 dl. kl. 8°. à 75 cents de aflevering van circa 100 pagina's, hetwelk uit 13 à 14 afleveringen bestaan zal.

5. LIBERMANN, INSTITUTIONES THEOLOGICAS, 2de vol. in 8°, papier satiné, le prix est f 1-75 par volum.

Is nog ter Perse en zal morgen verkrijgbaar zijn.

De XLV PSALM, in het Latijn, die door den Hoogerw. Heer H. DEN DUBBELN, Administrateur Apostoliek van het Bisdum van 's Bosch, is voorgeschreven, om alle Zon- en Feestdagen onder het Lof gezongen te worden, om den gewenschten vrede van den Hemel af te smeeken. In 4te met paragon letter om op de Koren gebruikt te worden.

BEKENDMAKINGEN.

46. * * De Apotheker K. O. K. te Amersfoort, vraagt, tegen Februarij aanstaande of eerder, eenen BEDIENDE en eenen L. E. E. R. L. I. N. G.

47. * * Men vraagt eenen ONDERMEESTER onder de volgende voorwaarden: 1°. Acte van den 3^{den} rang. — 2°. Bewijzen van goed burgerlijk en godsdienstig gedrag. — 3°. Goed bekend met de leerwijze van PRINSEN. De voordeelen zijn: Kost en inwoning en ten minste f 50-00 's jaars. Adres franko voor 1°. Januarij 1833. Onder letter R, bij de uitgevers dezes.

PRIJZEN DER GRANEN.

EINDHOVEN, 18 December.

Tarwe,	} het nederlandsch mud:	f 0-00 à 0-00
Rogge,		• 6-80 à 6-00
Boekweit,		• 5-10 à 0-00
Haver,		• 3-20 à 3-00
Het nederlandsch pond boter.		• 0-65 à 0-60
De vier nederlandsche ponden roggebrood		36 cents.

PRIJS DER BEURSEFFECTEN.

AMSTERDAM, den 17 December.

			guld.
WEDERL. Werkel. Schuld.	à 2 1/2 pCt.	38 1/4 à 40 1/4	40
— Uitgestelde schuld.	—	3 1/4 à 3 1/8	3 1/8
— Kansbiljetten.	—	14 1/2 à 15	14 1/2
— Receptis., geldl. 1830, à 5 pCt.	—	90 1/2 à 91 1/4	90 1/2
— Schaftk. bijl., groote.	• 6	90 1/4 à 100 1/4	100
— Vrijwillige Geldteening.	• 6	96 1/2 à 97 1/2	97
— Nieuwe Idem 1832.	• 5	95 1/2 à 95 1/4	95 1/2
— Amortisatie-Syndikaat.	• 4 1/2	66 1/2 à 67	66 1/2
— Dito, dito.	• 3 1/2	63 1/4 à 54	53 1/4
— Handel-Maatschappij.	• 4 1/2	81 1/2 à 81 1/2	81 1/2
FRANKRIJK. Ins. op het gr. boek.	• 3	69 1/2 à 70 1/4	70
RUSLAND Bij Hops en C.	• 5	92 1/2 à 92 1/2	92 1/2
— Bij dezelfde 1828 en 29.	• 5	93 1/2 à 94	93
SPANJE Gert. Amsterdam.	• 5	50 1/2 à 51 1/4	50 1/2
— dezelfde.	• 3	31 1/4 à 32 1/4	32